

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Code No. 4932

Series : SS-M/2020

ਰੋਲ ਨੰ.

SET : B

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 8 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੇਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਨ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਦੁਕੇਵਾਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਨੰ. ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਲਿਖੋ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

4932/(Set : B)

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : 7

(ੳ) ਮੇਰੀ ਛਿਪੀ ਰਹੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਮੈਂ ਨੀਵਾਂ ਉੱਗਿਆਖ

ਕੋਈ ਲਗੇ ਨਾ ਨਜ਼ਰ ਟਪਾਰ ਮੈਂ ਪਰਬਤ ਲੁੱਕਿਆ।

ਮੈਂ ਲਿਆ ਅਕਾਸ਼ੋ ਰੰਗ ਜੁ ਸ਼ੋਖ ਨਾ ਵੰਨ ਦਾ,

ਹਾਂ ਧੁਰੇ ਗਰੀਬੀ ਮੰਗ ਮੈਂ ਆਯਾ ਜਗਤ ਤੋ।

(ਅ) ਖਤ ਆਵੇਗਾ ਬਹੁਤ ਕੁਵੇਲੇ

ਧਰਤੀਆਂ ਲੰਮੀ ਛਾਂ ਦਾ ਖਤ

ਚੁਪ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਫਿਆ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ

ਉਜੜੀ ਸੁੰਨ ਸਰਾਂ ਦਾ ਖਤ

ਇਕ ਬੇਨਕਸ਼ ਖਿਲਾਅ ਦਾ ਲਿਖਿਆ

ਤੇਰੇ ਅਸਲੀ ਨਾਂ ਦਾ ਖਤ

ਲੋਕ ਕਹਿਣਗੇ ਕਬਰ ਦਾ ਖਤ

ਤੂੰ ਆਖੇਗਾਂ ਮਾ ਦਾ ਖਤ।

4932/(Set : B)

(3)

4932/(Set : B)

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 7

(ੳ) ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ

(ਅ) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ

(ੲ) ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ੳ) 'ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਲਿਖੋ। 2

(ਅ) 'ਊਸ਼ਾ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਅੰਤੀਵ ਭਾਵ ਲਿਖੋ? 2

(ੲ) ਪਦਮਾ ਨਦੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? 1

(i) ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ

(ii) ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ

(iii) ਮਾਮਮ ਵਿੱਚ

(iv) ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ

(ੳ) 'ਜਾਇਦਾਦ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ? 1

(i) ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਨੂੰ

(ii) ਦਾਸੀ ਨੂੰ

(iii) ਪਤਨੀ ਨੂੰ/ਵਿਆਹੀ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ

(iv) ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ

4932/(Set : B)

P. T. O.

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ : 7
- (ੳ) ਠਾਣੇਦਾਰੀ
 (ਅ) ਸਾਡੇ ਲੋਕਗੀਤ
 (ੲ) ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ
5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
- (ੳ) ਕੁਈਬੈਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਜੈਲੂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਭਾਅ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। 3
- (ਅ) ਵੈਦਰ ਕਰਾਫਟ ਨੇ ਕੌਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ? 2
- (ੲ) ਐਮਨਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ? 2
- (ਸ) ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਿਖੇ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ? 1
- (i) ਸੁਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
 (ii) ਤਵਾਰੀਖ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ
 (iii) ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ
 (iv) ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
6. 'ਸ਼ੋਭਾ ਸਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਨਾਟ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ? 7

ਜਾਂ

ਸ਼ੋਭਾ ਜਾ ਰੇਖਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ ਕਰੋ?

4932/(Set : B)

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) ਰਮੇਸ਼ ਸ਼ੋਭਾ ਉੱਤੇ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ? 3
- (ਅ) ਸ਼ਤੀਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੇ ਬਾਪ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕਪੂਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ? 2
- (ੲ) ਤੀਜੇ ਨਾਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਭਾ ਕਿਉਂ ਘਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ? 2
- (ਸ) ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ? 1
- (i) ਸ਼ਤੀਸ਼ ਕਪੂਰ
- (ii) ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ
- (iii) ਸ਼ਤੀਸ਼ ਕਪੂਰ
- (iv) ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ : 7

- (ੳ) ਸੇਖ ਫਰੀਦ
- (ਅ) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

(i) ਛੋਟੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਵੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ

(ੲ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ

(ii) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦਿਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਕਿਹੋ ਜੇਹੇ ਹਨ? 1

(ੳ) ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ

(ਅ) ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਤੇ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ

(ੲ) ਵਿਗਿਆਨਕ

(ਸ) ਸਾਮਾਜਿਕ

(iii) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ? 1

(ੳ) ਇੱਕ ਛਿੱਟ ਚਾਨਣ ਦੀ

(ਅ) ਪਿੱਪਲ ਪੱਤੀਆਂ

(ੲ) ਨਿੱਕੀ-ਨਿੱਕੀ ਵਾਸਨਾ

(ਸ) ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ

4932/(Set : B)

(7)

4932/(Set : B)

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ **ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ** ਜਾਂ **ਇਕ ਵਾਕ** ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

1 × 10 = 10

- (ੳ) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗ-ਮੰਚ ਦੇ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਕੌਣ ਹਨ ?
- (ਅ) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਮੋਢੀ ਕੌਣ ਹਨ ?
- (ੲ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?
- (ਸ) 'ਕੱਚ-ਸੱਚ' ਕਿਸ ਦੀ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਹੈ ?
- (ਹ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ ?
- (ਕ) ਸਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ?
- (ਖ) 'ਘਰ ਦਾ ਪਿਆਰ' ਕਿਸ ਦੀ ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ ਹੈ ?
- (ਗ) ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ ?
- (ਘ) ਬਲਵੰਤ ਠਾਕਰੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ?
- (ਙ) 'ਖਵਾਲ-ਜਵਾਬ' ਕਿਸ ਦਾ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹ ਹੈ ?

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ-ਦਾਇਕ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ :

5

- (ੳ) ਦਾਖੇ ਹੱਥ ਨਾ ਅੱਪੜੇ, ਆਖੇ ਥੂਹ ਕੌੜੀ
- (ਅ) ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਬਲ ਹੈ।

4932/(Set : B)

P. T. O.

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਮੁੜ ਲਿਖੋ : 5

ਕਿਰਤ ਕਰਨਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਗ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਆਹਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਜਿਆਦਾ ਭਾਗ ਕੰਮ ਅਤੇ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਰਾਮ ਅਤੇ ਵਿਹਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੇਵਲ ਪੂਰਨ ਅਰਾਮ ਤੇ ਨੰਦਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਗਤੀ ਤੋਂ ਹਰਕਤ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਬੇ-ਹਰਕਤ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਨਿਰਜਿੰਦ ਮਾਦਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ, ਕੰਮਾਂ-ਕਾਜਾਂ ਨਾਲ ਓਤਪੋਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ !

4932/(Set : B)